

Jaarverslag 2019

REKENKAMERCOMMISSIE
GEMEENTE RHEDEN

April 2020

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Samenstelling rekenkamercommissie	2
3. Rol van de rekenkamercommissie	3
4. Werkwijze	3
5. Groslijst	3
6. Onderzoeken in 2019	4
6.1. Onderzoek Toezicht en handhaving in het fysieke domein	4
6.2. Onderzoek Programmabegroting	4
7. Financieel	5
8. Vooruitblik 2020	5
9. Tot slot	6

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van rekenkamercommissie van de gemeente Rheden. Op grond van de artikelen 810a lid 2 en 185 lid 3 van de Gemeentewet stelt de rekenkamercommissie elk jaar een verslag op van haar werkzaamheden van het voorgaande jaar.

In dit verslag wordt een beschrijving gegeven van de samenstelling van de rekenkamercommissie, haar rol en haar werkwijze. Voorts doet de commissie verslag van haar activiteiten in het afgelopen jaar, de onderzoeken die zijn uitgevoerd of zijn opgestart, het budget dat zij daarvoor heeft gekregen en de uitgaven die zijn gedaan.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

De commissie bestaat uit vijf personen, waaronder een extern voorzitter en een extern lid en drie raadsleden. De raadsleden worden door de gemeenteraad benoemd voor een periode gelijk aan de zittingsperiode. Voor de externe voorzitter en het externe lid geldt dat zij worden benoemd voor een periode van vier jaar.

Tot 29 maart 2019 werd de functie van extern lid van de rekenkamercommissie vervuld door mevrouw R.B. (Romana) dos Ramos-Verstraeten. Aangezien haar tweede termijn op die datum zou verlopen heeft zij bij brief van 12 februari 2019 laten weten dat zij niet voor herbenoeming in aanmerking wenste te komen.

Overeenkomstig de geldende werkwijze is de selectie van de kandidaten en het voeren van de gesprekken overgelaten aan de leden van de rekenkamercommissie. Bij besluit van 25 juni 2019 heeft de gemeenteraad mevrouw S. (Silvi) Joosten benoemd tot extern lid van de rekenkamercommissie.

Na deze wijzigingen is de huidige samenstelling van de rekenkamercommissie als volgt:

De heer W. (William) van Deuren, externe voorzitter

Mevrouw S. (Silvi) Joosten, extern lid

De heer J.G. (Sjir) Hanssen, intern lid en plaatsvervangend voorzitter

Mevrouw L.M. (Linda) Nieuwenhoven, intern lid

De heer N. (Niels) Booij, intern lid

De Rekenkamercommissie wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris, de heer J.P.M. (Sjaak) Leenders, tevens plv. griffier van de gemeenteraad.

Contact

De Rekenkamercommissie is te bereiken via de ambtelijk secretaris, de heer J.P.M. (Sjaak) Leenders, telefoon 026 – 49 76 266, of s.leenders@rheden.nl

3. De rol van de rekenkamercommissie

Elke gemeente is bij wet verplicht om een rekenkamer of rekenkamerfunctie te hebben. In de gemeente Rheden is gekozen voor een rekenkamercommissie, een combinatie van externe leden en raadsleden.

De commissie doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. De gemeenteraad gebruikt de onderzoeksresultaten van de commissie ter ondersteuning van zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken. De commissie beoordeelt beleid (en beleidsuitvoering) en geeft aanbevelingen tot verbetering. Dit doet ze vanuit een onafhankelijke positie, zonder uiteraard de wensen van de raad uit het oog te verliezen. Voor de inwoners van de gemeente Rheden wil de rekenkamercommissie zichtbaar maken hoe publiek geld wordt besteed en wat er terecht komt van de beleidsvoornemens van de gemeente. Daarbij stelt ze het maatschappelijk resultaat van het gevoerde bestuur en beleid voorop. Het gaat hierbij niet alleen om de vraag of het bestuur doet wat het belooft. Maar vooral ook of het uitgevoerde beleid wel tot de beoogde resultaten leidt. In die zin houdt de commissie het bestuur een spiegel voor waarmee de raad zijn voordeel kan doen. En de inwoner moet in deze spiegel mee kunnen kijken.

4. Werkwijze

De werkwijze van de commissie is verankerd in de Verordening op de rekenkamercommissie. De commissie heeft geen vaste vergadermomenten. Er wordt alleen vergaderd wanneer daar aanleiding toe bestaat. De vergaderingen van de commissie zijn niet openbaar. Van de vergaderingen wordt een beknopt verslag gemaakt in de vorm van een besluiten- en afsprakenlijst.

De commissie is onafhankelijk in de onderwerpkeuze en bepaalt zelf welk onderwerp zij onderzoekt. Hoewel het grootste deel van de onderwerpen door de leden van de commissie zelf worden ingebracht staat de commissie open voor suggesties voor onderzoeken vanuit de raad (en fracties). Om een goed beeld te hebben van wat er leeft en welke suggesties er bestaan heeft er tenminste 1 maal per collegeperiode overleg plaats met het college van burgemeester en wethouders en met de fractievoorzitters.

Bij de keuze voor de onderzoeken hanteert de commissie de volgende criteria:

- het onderzoek levert informatie waarover gemeenteraad en/of college nog niet beschikt;
- het onderwerp draagt risico's van ineffectiviteit of ondoelmatigheid in zich;
- het onderwerp is actueel en heeft groot maatschappelijk en/of financieel belang;
- het onderwerp raakt direct of indirect het belang van de burger;
- het onderzoek moet zoveel mogelijk leiden tot concrete verbeteringen en/of tot het bevorderen van het lerend vermogen van de organisatie.

5. Groslijst

De rekenkamercommissie heeft in 2019 een groslijst vastgesteld van mogelijk te onderzoeken onderwerpen. De RKC werkt met een groslijst welke jaarlijks een update krijgt.

6. Onderzoeken in 2019

In 2019 zijn 2 onderzoeken opgestart, te weten:

1. Onderzoek Toezicht en handhaving in het fysieke domein
2. Onderzoek naar de Programmabegroting

6.1. Onderzoek Toezicht en handhaving in het fysieke domein

In het voorjaar van 2019 is de rekenkamercommissie een onderzoek gestart naar toezicht en handhaving in het fysieke domein. Het onderzoek werd uitgevoerd met het oog op de implementatie van de Omgevingswet. De opdrachtformulering is tot stand gekomen in nauw overleg met de gemeentesecretaris en de verantwoordelijk manager voor dit beleidsterrein.

Het onderzoek is, na een aanbestedingsprocedure, gegund aan het onderzoeksbureau Pro Facto uit Groningen.

De aanleiding tot dit onderzoek was het verkrijgen van inzicht in hoe de gemeente Rheden toezicht houdt en handhavend optreedt en hoe zij toezicht en handhaving in de toekomst (in het licht van de Omgevingswet) voor zich ziet.

Het doel van het onderzoek door de rekenkamercommissie was drieledig:

1. het verschaffen van inzicht hoe de planvorming (vergunning) en de uitvoering op het gebied van toezicht en handhaving nu verloopt op het gebied van het fysieke domein;
2. het verschaffen van inzicht in de stand van zaken rond de implementatie van de Omgevingswet bij de gemeente Rheden;
3. het onderzoek moet leiden tot handvatten en leerpunten voor de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Als onderdeel van het onderzoek heeft er een documentenstudie plaatsgevonden en hebben de onderzoekers interviews gehouden met onder meer de portefeuillehouders, de teammanager, toezichthouders/handhavers/boa's en juristen van de gemeente Rheden en de ODRA. Om ook ervaringen van inwoners en ondernemers in de gemeente Rheden in het onderzoek mee te nemen is er een digitale enquête uitgezet onder panelleden van het inwonerspanel 'Rheden Spreekt'. Deze enquête is in nauwe samenspraak met de rekenkamercommissie tot stand gekomen. Daarnaast is tijdens het onderzoek een groeps gesprek gevoerd met raadsleden. Om politieke inmenging te voorkomen waren de drie raadsleden, conform de afspraak binnen de commissie, niet aanwezig bij dit groeps gesprek. Gedurende het onderzoek hebben de onderzoekers diverse malen een terugkoppeling gegeven aan de rekenkamercommissie.

Het onderzoeksbureau heeft het onderzoek in december 2019 afgerond. De bevindingen van de onderzoekers zijn beschreven in een concept rapportage (zonder conclusies en aanbevelingen) dat voor ambtelijk hoor- en wederhoor is verzonden. Het onderzoeksrapport, inclusief conclusies en aanbevelingen, zal naar verwachting in mei 2020 worden behandeld in de raadsvergadering.

6.2. Onderzoek naar de Programmabegroting

In 2019 heeft de rekenkamercommissie op basis van gesprekken met de ambtelijke organisatie, enkele leden van de raad en het auditcomité geconstateerd dat er behoefte is aan een onderzoek naar de programmabegroting. Met het onderzoek zou de commissie een concreet handvat willen bieden voor de verdere ontwikkeling hiervan als een instrument waarin duidelijk en meetbaar de

beoogde maatschappelijke effecten zijn benoemd en helder is welke inspanningen en kosten daaraan gerelateerd zijn zodat de controlerende taak goed kan worden uitgevoerd. De rekenkamercommissie heeft in 2019 een plan van aanpak opgesteld met als centrale onderzoeksvraag: In hoeverre stellen de kadernota en de programmabegroting de raad van de gemeente Rheden in staat haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken in te vullen?

De rekenkamercommissie streeft ernaar een onderzoeksrapport op te leveren voor de behandeling van de Kadernota in juni 2020. Gezien de korte termijn die hiervoor beschikbaar was heeft de commissie ervoor gekozen om dit onderzoek in eigen beheer, door de externe leden van de commissie, uit te voeren. De verordening op de rekenkamercommissie biedt hiervoor de ruimte. Om te voorkomen dat de commissie adviseert over haar eigen onderzoek is besloten om het onderzoek te laten uitvoeren door de externe voorzitter en het externe lid (de onderzoekers) en het onderzoek te laten begeleiden door de andere leden van de commissie.

In december 2019 is gestart met een documentenstudie. Voorts is door de onderzoekers een enquête opgesteld die is uitgezet onder de raadsleden en raadsvolgers. In 2020 volgen nog interviews en twee werkbijeenkomsten. De commissie streeft ernaar om het onderzoeksrapport met conclusies en aanbevelingen te kunnen bespreken in de raad van mei 2020. De commissie voert dit onderzoek volledig in eigen beheer uit. Dit is voor het eerst. De interne leden zijn hierbij opdrachtgever en de externe leden zijn opdrachtnemer. Na afloop van het onderzoek zullen de ervaringen hiermee worden geëvalueerd.

7. Financieel

Het budget van de commissie bedroeg in 2019 € 31.350.

Dit budget is bedoeld voor het doen van 1 tot 2 onderzoeken per jaar en presentiegeld van de externe voorzitter en het externe lid van de rekenkamercommissie.

De laatstgenoemde vergoedingen worden verstrekt voor de deelname aan vergaderingen. Voor de voorzitter bedraagt deze vergoeding € 247,38 per vergadering. Voor het externe lid bedraagt deze vergoeding € 206,15. Daarnaast ontvangen de leden een vergoeding voor hun reiskosten ad € 0,29 per kilometer.

Voor zover onderzoek in eigen beheer wordt uitgevoerd, zoals dat het geval is bij het onderzoek naar de programmabegroting, ontvangen de externe voorzitter en het externe lid hiervoor een vergoeding van € 82,46 per uur. Voor dit uurtarief is uitgegaan van het normbedrag dat hiervoor is bepaald in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

In 2019 is de rekenkamercommissie 10 keer bijeen geweest.

De kosten voor 2019 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- presentiegeld en reiskosten voorzitter en extern lid:	€ 5.753,82
- kosten onderzoek	€ 13.312,28
- lidmaatschap NVR	€ 370,00
- Diversen	€ 274,48
Totaal	€ 19.710,58

8. Vooruitblik

De rekenkamercommissie streeft ernaar om de resultaten van de onderzoeken die zij in 2019 heeft uitgevoerd/opgestart, inclusief conclusies en aanbevelingen, te presenteren aan de gemeenteraad in de raadscyclus van mei 2020. De commissie zal zich op korte termijn bezinnen over een nieuw te onderzoeken onderwerp. Zij kan daarvoor gebruik maken van de groslijst. Maar de commissie is ook voornemens om hierover, in een nog nader te bepalen vorm, in dialoog te gaan met de fractievoorzitters. Daarnaast ziet de commissie het belang van een periodiek gesprek tussen de (voorzitter van de) commissie met de burgemeester en de gemeentesecretaris. Ook hiervoor zal binnenkort een afspraak worden gemaakt.

Voorts ziet de commissie aanleiding om te kijken naar de kwaliteit van haar eigen instrumenten. Daarbij valt te denken aan actualisatie van de Verordening op de rekenkamercommissie en het opstellen van een reglement van orde voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden. Ook een goed onderzoeksprotocol kan grote meerwaarde hebben om de kwaliteit van onderzoeken en een goed verloop van het onderzoeksproces te waarborgen en inzicht te geven in de werkwijze van de commissie.

De commissie hoopt op deze manier om ook in 2020 een constructieve bijdrage te blijven leveren aan de versterking van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken van de gemeenteraad.

9. Tot slot

De rekenkamercommissie bedankt de raadsleden, raadsvolgers, collegeleden en ambtelijke organisatie voor de positieve wijze waarop zij afgelopen jaar meewerkten aan haar onderzoeken.